

ATT VÄXA I TRYGGHET

Verksamhetsplan och budget
Läsåret 2020/21

Godtagen av skolstyrelsen juli 2020

Inledning	3
Verksamhet	3
Huvudman, styrelse och rektor	3
Samverkan hem och skola - dagskola	4
Samverkan hem och skola - kompletterande svenska	4
Personal	5
Studering	5
Målbild	6
Framtid	6
Ramverk	8
Vision - Att växa i trygghet	8

Inledning

För att skapa ett mera enhetligt dokument som täcker verksamhetens dåtid, nutid och framtid har det beslutats att verksamhetsberättelsen, verksamhetsplanen och budget ska inkorporeras i ett dokument.

Budget har delats in i underrubriker vilka tillsammans ska återspegla hela verksamheten. Först presenteras i löptext det som sedan sammanfattas i en tabell. Ur budget 2019/20 har en ny version skapats, för att skapa bättre översikt, transparens och tydlighet i skolans ekonomiska såväl som dess pedagogiska ramverk.

I årets budget finns fjolårets budgeterade siffror presenterade. I tillägg till dessa kommer med årsbokslutet, det slutgiltiga resultatet att presenteras inom parentes. Årsbokslutet för 2019/20 förväntas vara färdigt i oktober 2020. Vissa fält bär beteckning ”ny post”. Dessa poster fanns inte under föregående års budget. Beteckningen ”ny egen post” betyder att posten grupperades med andra poster, men att detta frångåtts för att skapa tydlighet.

Verksamhet

SSB är ett icke vinstdrivande företag. Den tyska juridiska formen lyder „gemeinnützige Gesellschaft mit beschränkter Haftung“ (gGmbH). Det betyder att varken skolan eller ägaren ska göra någon vinst i verksamheten. Budgeten ska vara balanserad och eventuellt överskott går tillbaka in i verksamheten, antingen som sparkapital, till sparfonden eller används till inventarier och förbrukningsmaterial.

Skolan är beroende av finansiering genom ersättning från svenska, norska och finska statliga myndigheter samt skolavgifter från föräldrar eller företag. Skolan får använda sig av sponsorer.

Verksamheten på SSB består av tre delar; den ekonomiskt viktigaste delen är dagskolan; den till antalet deltagare största delen är undervisningen i kompletterande svenska; den snabbast växande delen är undervisningen i svenska för vuxna.

Huvudman, styrelse och rektor

Skolan ägs av församlingsmedlemmarna. Dessa utser representanter till kyrkorådet att leda skolan. Kyrkorådet fattar beslut om vilka som antas till skolstyrelsen.

KYRKORÅD		
Funktion	Namn 2020/21	Tillträde
Ordförande	Johan Wallgren	2019
Vice ordförande	Kersti Mellberg	2019
Ekonomi samt andre vice ordförande	Maria Koblanck	2019
Kyrkoherde	Mona Svensson	2019
Ambassadsrepresentant	Per Anders Andersson	2019
Ledamot	Håkan Hedlund	2019
Ledamot	Ulrika Bechmann	2019
Ledamot	Anja Schmidt	2019
Ledamot	Lars Poignant	2019
Funktion samt år för utträde	Namn	
Ledamot 2020	Helmuth Lavicka	2019

Skolstyrelsen består av sju medlemmar som utses av ägaren. Utöver kyrkoherde, Skolverkets representant och lärarrepresentant representeras föräldrarna av fyra kandidater. Dessa presenteras för skolstyrelsen, vilken i sin tur rekommenderar kyrkorådet att anta de ansökande. Skolstyrelsen väljer sin ordförande internt. Ägaren kan avsätta en styrelsemedlem om denne inte främjar skolan eller inte verkar utifrån skolans ramar som fastställts av ägaren. Skolstyrelsen är enbart rådgivande till det beslutsfattande kyrkorådet.

Rektor är pedagogisk ledare, chef för pedagoger och övrig personal i skolan. Hen har det övergripande ansvaret för utbildningen och skolans ekonomi.

SKOLSTYRELSE 2020/21		
Funktion	Namn	Tillträde
Ordförande	Sandra Horsch	2018
VD	Mona Svensson	2019
Skolverkets representant	Sven Schubert	2017
Lärarrepresentant	Andreas Svensson	2018
Föräldrarepresentant	Henrik Ekblom	2020
Föräldrarepresentant	Naddi Olsson	2017
Föräldrarepresentant	Berit Eriksson	2020
Rektor (adjungerad)	Jonas Höglund	2018
Utträde	Namn	År
Föräldrarepresentant	Hans Allenberg	2019
Föräldrarepresentant	Cecilia Müller	2020

Samverkan hem och skola - dagskola

Föräldraforum består av samtliga föräldrar på dagskolan och leds av minst en representant per gruppindelning. Dessa är en viktig samarbetspartner för rektor. Föräldraforum anordnar möten en gång i månaden. Protokoll skrivs och delges övriga deltagare i föräldraforum via hemsidan.

Utöver föräldraforum har dagskolans pedagoger fortlöpande kontakt med elevernas vårdnadshavare. Varje vecka skickas en veckoinformation ut om den gångna veckan samt kommande.

Utvecklingssamtal äger rum en gång per termin, för årskurserna 1-6, för förskoleklassen enbart en gång per läsår. Varje läsår upprättas en individuell utvecklingsplan (IUP) av mentor till varje elev i samband med utvecklingssamtalet. Alla lärarna ansvarar för att dokumentation sker av elevens kunskapsutveckling. Målen som tillsammans med elev, förälder och lärare skrivs i IUP följs upp på samtalet terminen därefter. Under vårterminen äger läsårets andra utvecklingssamtal rum, där får vårdnadshavare och elev träffa samtliga undervisande lärare för återkoppling och lägesrapport.

Två gånger per läsår bjuds vårdnadshavarna in på föräldramöten.

En gång i månaden informeras vårdnadshavarna om hur kommande månad ser ut i form av ämnesinnehåll och läxor. Informationen delges på hemsidan.

Samverkan hem och skola - kompletterande svenska

I början av höstterminen hålls ett föräldramöte av rektor där information om läsåret presenteras. Därefter genomförs en picknick i parken med påföljande brännboll. I början av vårterminen håller lärarna ett utvecklingssamtal med vårdnadshavarna, där dessa får information om pedagogiskt innehåll och upplägg. Kommunikation mellan hem och skola sker via månadsuppdateringar per mail.

Personal

Nyheter i korthet för verksamhetsåret 2020/21 är; SSB anordnar egen städpersonal; ny musiklärare; nytt upplägg på fritids med två heltidsanställda; utökning av ämnet tyska på fritidstid och utökad fritidstid. Trots att vi sänker den totala tjänstgöringsprocenten med drygt 20 procent, så ökar lönekostnaderna.

I skollagen (2010:800) och skolförordningen (2011:185) regleras den absoluta lägstanivå av undervisningstimmar som eleverna måste få. SSB har valt att satsa på en utökad timplan för att få plats med språkundervisningen i tyska. Stadigvarande familjer så som korttidsfamiljer har alla en stark förväntning på utvecklandet av det tyska språket. I tabellen nedan, har antalet undervisningstid dividerats med nämnare tre (3) för att visa hur mycket tid som läggs ut per läsår och inte per stadie, då varje stadie består av tre år. Det ska dock tydliggöras att Skolverket inte fastslår antalet undervisningstimmar per år, utan enbart per stadie. Undantaget detta är förskoleklassen, då denna enbart pågår under ett läsår och inte inordnas i något stadie.

Antalet klassindelningar varierar mellan läsåren. Elevgruppens storlek samt mognad tas i beaktande. Vanligtvis skulle man dela upp 40 elever i två undervisningsgrupper, men givet att åldersspannet går från 6 till 12-åringar, är det olämpligt att ha så många elever över så många olika åldrar, i en klass. Därför har beslut tagits, att läsåret 2020/21 ska bestå av tre gruppindelningar, vilka presenteras i tabellen nedan.

Klass	Lagstadgat antal timmar per år	Antal timmar per år på SSB	Diskrepans
F-1	525	660	135
2-3	620	720	100
4-6	756,33	780	23,67

Genom förordning (1994:519) om statsbidrag till utbildning av utlandssvenska barn och ungdomar är svenska utlandsskolor fråntagna kravet på behörig och legitimerad personal.

Svenska skolan i Berlin har ämneslärare, istället för klasslärare. Fördelarna med ämneslärare är många. Bland annat tillgodoses lärarens behörighet i större grad än systemet med klasslärare. Ämnesläraren har tillskansat sig utbildning inom de ämnen som de undervisar samt kan effektivisera planeringen av ämnet. Utöver detta är det av pedagogisk vikt att alla elever känner alla pedagoger. Detta främjar vår vision "Att växa i trygghet". För lärarna skapar ämneslärarsystemet en behagligare arbetsbörda i det att man inte behöver planera för samtliga ämnen, utan att läraren kan fokusera på sina enstaka ämnen och bygga ett djup tillika bredd i planeringen. Våra åldersintegrerade klasser och fokus på individualisering gör att ämneslärarsystemet är att föredra.

Studerande

På Svenska skolan i Berlin utbildas drygt 130 personer varje vecka. Den största gruppen, sett till elevantalet, är den kompletterande undervisningen (KU) i svenska. Sett till undervisningstid är dagskoleverksamheten (DS) den största gruppen. Den tredje gruppen är vuxensvenska (VS). Den består av dryga 30-talet vuxna som studerar på kvällstid. Dessa elever och studenter utgör den samtliga undervisningen (SU) på SSB.

Dagskoleverksamheten är främst avsedd för skolbidragsberättigade barn från Sverige, Norge och Finland. Det främsta kravet för att beviljas skolplats är att kunna tillgodogöra sig undervisningen på svenska. Elever som uppnått högstadieålder har möjlighet att följa undervisningen via Sofia Distans med handledning av skolans pedagoger. För tillfället har vi inga elever som deltar i Sofia distans.

SSB har som målsättning att inte överstiga 18 elever i en klass, vid läsårsstart. Detta gäller dagskola och kompletterande undervisning i svenska. För vuxensvenska har SSB lagt gränsen vid tio deltagare per kurs. Undervisningen på dagskolan bedrivs med ämneslärare. I tillägg till detta har skolan mentorer som är ansvariga för sina elever och kontakten mellan hem och skola.

Fem eftermiddagar i veckan, mellan kl. 14.30 - 17.00, erbjuder SSB fritidsverksamhet för eleverna på dagskolan. För fritids finns ett pedagogiskt program, vars grundtanke är att barnen ska fortsätta att utvecklas, både kunskapsmässigt och socialt. För att underlätta övergången till tysk skola har SSB valt att satsa på utökade språkkunskaper i tyska. Vi erbjuder en mängd aktiviteter som matematik på tyska, SO på tyska, NO på tyska och teater på tyska, läsläsning, norska, skrivarstuga och måleri, för att nämna några aktiviteter. Dans och körsång erbjuds också i lokalerna, men av andra aktörer. Fritids erbjuds på höstlovet, sportlovet, påsklov och två veckor på sommarlovet.

ELEV FÖRDELNING 2020/21				
Skolverksamhet	Klassindelning	Elevantal	Summa	Ansvarig lärare
Dagskola	Förskoleklass - 1	15		Natalie Brundin
	Klass 2-3	10		Andreas Svensson
	Klass 4-6	14	39	Adam Andersson
Kompletterande svenska	Knatte	15		Jenny Linder
	Lågstadiet	16		Natalie Brundin
	Mellanstadiet	16		Josef Olgac
	Hög- och gymnasium	13	60	Andreas Svensson
Vuxensvenska	Nyborjare	8		Siri Salminen
	Nyborjare	8		Josef Olgac
	Nivå A2	10		Thomas Gentschein
	Nivå B2	6	32	Thomas Gentschein
Summa			131	

Målbild

I vår verksamhetsutveckling vill vi skapa långsiktiga förändringar. Målen utvärderas av rektor och lärare innan efter varje avslutat läsår. Den tudelade målformuleringen består av övergripande målbild och specifik målbild.

Framtid

Ordet "växa" ur vår vision "Att växa i trygghet" kan även ges innebörden att skolan ska växa. Även om skolan har vuxit mycket inom verksamheterna kompletterande svenska och vuxensvenska, så måste mera kraft läggas på den ekonomiskt fundamentala pelaren i verksamheten: Dagskolan. Dagskolan har de senaste tio åren pendlat mellan 20 till 60 elever. I nuläget finns 36 elever inskrivna.

Under 2019 lämnade Skolverket in en propå till regeringen om att statsbidraget till utlandsskolor bör förändras då rättssäkerheten i dessa bedömningar ifrågasatts av handläggare på Skolverket. Föreningen som

de flesta utlandsskolorna tillhör, SUF (Svensk Utlandsundervisnings Förening) blev ej hörda och en mängd utlandsskolor, däribland SSB, ställde sig bakom en gemensam skrivelse till regeringen. I dagsläget har inget beslut tagits i frågan om statsbidragens vara och storlek. Klart är att SSB får stora svårigheter att klara av samtliga tre förändringsalternativ, vilka föreslås av Skolverket. Samtliga tre alternativ innebär, i korthet, att lokalbidraget tas bort och inkluderas i statsbidraget för elever. Därefter har statsbidraget för elever givits olika storleksförslag baserat på antal elever på skolan.

Om Skolverkets propå går igenom måste SSB markant höja skolavgifterna eller nå ett elevunderlag på minst 55 elever, med statsbidrag. Enligt Skolverkets förslag kommer statsbidraget delas ut mera frikostigt än tidigare då det enda krav som ställs är att eleven har en svensk vårdnadshavare. Norge har detta förfarande för sitt statsbidrag. Dagens förfarande är annorlunda då vårdnadshavaren måste vara svensk samt ha ett av Skolverket godkänt skäl till att vistas utomlands.

Att växa till minst 55 statsbidragsberättigade elever är en utmaning. De lokaler som finns i dagsläget är inte anpassade för så många elever. Däremot skulle gästrum 4 och 5 kunna göras till ett klassrum (genom att slå samman rummen och ta bort kök och badrum) och därmed inhysa en elevgrupp på 10-15 elever. Skolan skulle då kunna husera mellan 60-70 elever.

Att växa underifrån är den tillväxt som är enklast att förutse, räkna på samt som främjar skolan över flest år. Skolan har varje år en stor grupp elever som kommer från Victoriaförsamlingens förskola. Ett troligt hjälpsamt scenario är att utöka förskolans barnplatser, till familjer som är aktuella för vidare skolgång på svenska. Ett krav skulle kunna vara att en vårdnadshavare måste vara svensk eller norsk, samt att barnet behärskar svenska eller norska. Om man årligen behöver tio barn som går upp till förskoleklassen behövs det ca tolv barn i varje årskurs på förskolan. För att tillmötesgå detta skulle det behövas minst 36 platser på Victoriaförsamlingens förskola, i dagsläget finns plats för 17 barn.

Det har funnits en stark tendens på SSB att eleverna slutar i åk 4 för att gå till en tysk skola. Många vårdnadshavare är oroliga för övergången, att eleverna inte skulle vara förberedda på tysk skolgång. För att bemöta oron har skolan satsat på språkundervisning i tyska. Enligt svenskt skolsystem börjar vanligtvis eleverna med tyska i åk 6. SSB börjar redan i förskoleklass. Eftersom timplanen är lagstadgad så använder skolan timpotten för skolans val, samt har fler undervisningstimmar än vad som krävs. Under läsåret 2020/21 kommer SSB att erbjuda eleverna på fritidstid matematik, grammatik och SO/NO på tyska. Förhoppningen är att vårdnadshavarna ska känna sig trygga i att SSB underlättar för fortsatta studier på tysk skola. En förhoppning är att satsningen får synergieffekter i form av att fler äldre elever kommer att välja fritids tack vare utbudet av extraundervisning.

En annan aspekt som antas förhindra vårdnadshavare att söka sig till SSB är att vi inte erbjuder skolgång till och med grundskolans avslutande, åk 9. Om det därtill fanns ett gymnasium så skulle antalet elever öka markant. Flera utlandsskolor, så som Bryssel, Paris, London och Madrid har gymnasium samt flertalet gästelever. Det finns inget som talar emot att SSB skulle kunna gå samma framtid till mötes. En möjlighet vore att göra verksamheten på Landhausstrasse 26-28 till en förskola upp till årskurs tre och låta äldre elever undervisas på SSB fast på annan geografisk plats. De äldre eleverna skulle kunna gå in som en svensk sektion i en internationell skola.

SSB, som idag är en Ergänzungsschule, skulle även kunna ansöka om att få bli en statligt godkänd Ersatzschule. I dagsläget måste samtliga elever ansöka om befrielse från den tyska skolplikten. Detta förfarande kan vara problematiskt, något som en handfull vårdnadshavare fått erfara, mellan åren 2013-2015, då deras ansökan om befrielse från tysk skolplikt initialt avslogs. De senaste fem åren har detta ej inträffat. Att bli en Ersatzschule innebär att den tyska staten erkänner SSB som skola och understödjer skolan med statliga medel. Skolgång, fritids och skolmat skulle finansieras av Tyskland. Motkravet är att vi undervisar till största delen på tyska samt följer tysk läroplan. För att få statliga medel från Sverige kräver svenska staten att vi följer svensk läroplan och att undervisningen främst sker på svenska. I praktiken skulle detta innebära att ett dualt undervisningssystem måste utarbetas.

Oavsett vilket av ovanstående vägar man önskar utforska så kvarstår problemet att nå ut med vad vi har att erbjuda. Under läsåret 2020/21 kommer därför SSB att ta fram en reklamfilm. I tillägg till detta kan även flertalet reklamsatsningar på Facebook och Instagram genomföras.

Ramverk

Svenska skolan i Berlin följer svensk skollag (2010:800). Som skola i utlandet finns därutöver förordning om statsbidrag till utbildning av utlandssvenska barn och ungdomar (1994:519).

Dagskolan följer den svenska *läroplanen för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet 2011*. Kompletterande undervisning i svenska följer *kursplan i svenska för kompletterande undervisning för svenska elever i utlandet*.

Vision - Att växa i trygghet

Det är SSB övertygelse att trygghet är den grund som möjliggör barns optimala utveckling och tordas ta för sig av de chanser och utmaningar som ges. Därför är det viktigt att skapa ett öppet klimat, med förebyggande insatser samt att omgående åtgärda de utmaningar som uppkommer. Relationen mellan lärare och elever ska bygga på respektfull grund eftersom detta leder till att elever törs fråga, och indikera när de inte förstått.

För att kunna fånga upp hur ett barn mår, är SSB:s samarbete med hemmet väsentligt. Om något inträffar under skoldagen kommer undervisande lärare eller mentor att ta kontakt med vårdnadshavare, något som är lika självklart som att vårdnadshavare tar kontakt med mentor om något har hänt hemma, som kan påverka elevens behov av trygghet i skolmiljön.

Skolan har en *Årlig plan mot diskriminering och kränkande behandling* som granskas och revideras i lärarlaget på planeringsdagarna efter läsårets avslut. Till planen kommer att bifogas en kartläggning och analys som dokumenterar hur eleverna upplever sin skolmiljö och i vilken utsträckning det förekommer handlingar och beteenden som kännetecknas av kränkande behandling. Det som framkommer vid analysen ska omedelbart följas upp av åtgärdsförslag.

Läsåret inleds varje år med värdegrundsarbete i alla grupperna gemensamt och enskilt. Trivselregler sätts upp i klasserna och skolans ordningsregler går igenom. Vi har en medveten schemaläggning av luncher och rastvakter för att eleverna ska känna sig trygga.

Berlin 2020-09-08

Jonas Höglund
Rektor